
Egy tudóssal barátságban

Professzor Dr. Farkas Ákos életútja,

ahogy én látom

Cserba Lajos*

---

a mai közfelfogás szerint az emlékkönyvben megjelenő írás sajátos epikai műfaj.

Egyrészt fiatal leányok számára bejegyzett közhelygyűjtemény, másrészt „meglett korúvá vált” érdemes emberek, javarészt professzorok előtti szakmai tisztelgés.

E két teljesen ellentétes célú, irányú tartalom mégis egy megnevezés köré vonja a fogalmat, hisz az előbbi a jövőre vonatkozó kívánságlista, az utóbbi a múlt munkásságának méltatása okán készíti a szerzőket írásra. Mégis van azonban egy ok, ami miatt tollat fognak a szereplők, ez pedig nem más, mint a címzett felé áradó elismerés, barátság.

Az, aki tehát szerkesztője, írója a kötetnek, egyrészt kitüntetve érezheti magát, hogy a tartalomjegyzékben neve együtt szerepel az ünnepelttel, másrészt viszont a „főhőssel” szembeni elfogultság (bátran leírom: szimpátia) alapkövetelmény.

A fenti alapvetéseket magamra nézve kötelezőnek ismerem el, mégis kissé furcsa érzéssel írom e sorokat Professzor Dr. Farkas Ákos emlékkönyvébe. Nem tagadom, hogy maga az évforduló, a hatvanöt év zavar. Számomra a Professzor Úr kortalan, fizimiskája, öltözete, mozgása filmszínészi karakterként idézi a kisvárosi értelmiséget és a tudományos akadémiai díszelőadót, a joviális öregurat éppúgy, mint a nemzetközileg ismert, elismert kutatót, hazai és nemzetközi szakmai szervezetek vezető személyiségét. Neki megadott, hogy – kedves időtöltését, az utazást össze tudja kapcsolni azzal a magas szakmai kapcsolatokat is magával hozó, a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karát Európa tudományos térképére felhelyező munkájával – elismerésre tegyen szert.

Szorgalmas ember, fokról fokra, lépésről lépésre érte el szakmai sikereit. Elvűségére, hitére az alábbi – több mint 30 éves – személyes történetet idézem fel, amely megalapozta az azóta is tartó barátságunkat:

Előrebocsátanám, hogy a szocializmusban a hatalom a jogászai hivatásrendek vezetőivé elsősorban a büntető szakágból emelt ki kádereket. A civilisták inkább

---

* A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Ügyvédi Kamara elnöke

mellőzöttnek, egyben a jogban járatosabbnak tartották magukat. Magam is ebben szocializálódtam a bíróságon. Amikor áthelyezésre kerültem az egyetemre, fiatal bíróként abban a téves feltevésben voltam, hogy ezen intézményben is a politikai, elvi hűség irányítja majd a munkát. Ebben azonban módosítani kellett elvi álláspontomat. Kratochwill Ferencben, Lévay Miklósban és általam már Szegedről ismert Görgényi Ilonában, de legfőképp az Ünnepeltben olyan széles látókörű pályakezdő (Kratochwill kivételével) munkatársat ismertem meg, akik a jövő emberei lettek szakterületükön belül.

Történetet ígértem, de a bevezető arra próbált rámutatni, hogy a diktatúrából a demokráciába való átmenet társadalmi konszenzuson alapult, és ennek a kor jogász szereplői építői és nem akadályozói voltak:

Íme a precedens:

1985 körül lehetett, már javában folyt a „polgári eljárásjog átfogó újraszabályozása”-nak kodifikációs munkája. A jognak asztalánál az asztalfőn László Jenő a törvényelőkészítési főosztály korifeusa ült, két tudós: Németh János és Gáspárdy László társaságában, Somogyvári Istvánval a mögöttes székeken figyeltünk – másokkal együtt.

László Jenő az eljárás gyorsítása érdekében törvényi határidők rövidítését és más, az akkor hatályos, büntetőeljárás jogszabályok egyes normáinak polgári eljárásjogba való áttételét javasolta – ismételten. Németh János halogató taktikája, és Gáspárdy szelíd, de hatásos ellenvetései miatt ezek a kísérletek sikertelenek maradtak.

Ezek a következő módon jelentek meg: László Jenő megfogalmazta indítványát szövegszerűen, Gáspárdy felnyújtotta a kezét és szót kért: „Bocsáss meg Jenőké, de mi a polgári jog talaján állunk”. A javaslattevő elbizonytalanodott, témát váltottak.

Újabb indítvány, újabb Gáspárdy ellenvetés. Az ülés végén a főosztályvezető összegezte javaslatait, mire a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Civilisztikai Intézetén belül működő Polgári Eljárásjogi Tanszék vezetője ezt a megjegyzést tette: „Jenőké, döntsük el, hogy a KGB szolgálati szabályzatát, vagy az új polgári eljárásjog textusát akarjuk törvénybe foglalni”. Ezt követően a Németh János féle pragmatikus szövegezés vált hatályossá.

Ezt a történetet mondtam el Farkas Ákos egyetemi adjunktusnak. Kiemelve személyes jelenléteket az esetről. Erre ő az alábbi nyilatkozatot tette: „Azért jöttem erre az egyetemre, hogy a büntetőeljárás törvény se legyen „szolgálati szabályzat”. Ez kutatási cél, de ez egy életre szóló feladat”.

E mondattal világossá vált előttem az is, hogy a civil és a büntetőjog akkori fiatal csapata egy irányba fog tartani, a demokratikus jogállam irányába. Barátságunk ettől az időtől datálható.

Mi kell azonban ahhoz, hogy valakinek, aki a jogtudományban jártasságot mutat, 65. születésnapjára ünnepi kiadmánnyal tisztelegjen a szakma?

Vegyük sorra: mindenekelőtt tehetség és szorgalom. Ezt mutatja, hogy ő a tanszéki béke szigorú őre; belső konfliktusok bizonyára adódtak, de azok úgy kerültek nyugvópontra, hogy kari feszültséget nem gerjesztettek. Keze és esze munkáját dicséri tanítványainak sikere, elismertsége.

Akinek van türelme végigböngészni szakcikkeinek címeit, hivatkozási forrásait, könyveinek, jegyzeteinek sorát, külföldi és hazai konferenciákon való részvételeit, előadásait, a különböző hazai és külföldi szakmai szervezetekben betöltött szerepét, tisztségeit, ügyvédi működésének elismert gyakorlati szerepvállalását, karvezetői tevékenységét, az a személy felteheti magának és a nyilvánosságnak a kérdést: volt-e Farkas Ákosnak a jogtudomány művelésével összefüggésbe nem álló magánélete, szabadideje? Én külső szemlélőként úgy látom, hogy volt, de kevés. Ezen pedig keseregjen saját maga.

Mi barátai, tisztelői, munkatársai örülünk, hogy ismerősi körébe tartozván derűs jókedvét is megtapasztalhattuk.

Aki – jelen írásom tartalmának megismerése után – abban a téves feltevésben van, hogy e cikk összhatásában megvalósítaná az 1923. évi V. tv. II. fejezetének 2. §-át és ezzel megvalósul a hivatkozott törvénycikk 16. §-a is, (a jogban járatlanok számára lábjegyzett helyett ide írom: a jogszabályhely részben a „szédelgő feldicsérés tilalmáról”, illetve az esetlegesen megvalósult tényállás jogkövetkezményeiről rendelkezik) az téved.

Itt jelentem ki, hogy jelen – a fentiekben leírt – tényeket, következtetéseket közjegyző előtt hajlandó vagyok teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalni.

Eddig volt a laudáció szubjektív része. Most jönnek a hivatalos tények.

Farkas Ákos Nagykátán született 1954-ben.

1980-ban végzett az Állam és Jogtudományi Karon, jogi szakvizsgát 1984-ben tett.

1982-ben vállalt állást a Miskolci Egyetemen – akkoriban a Nehézipari Műszaki Egyetemen.

1985-ben lett egyetemi adjunktus, 10 év múlva egyetemi docens, és lett tanszékvezető is, 2002-től egyetemi tanár, és 2006-tól – közmegelegedésre – vezette a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Bűnügyi Tudományok Intézetét. A Tudományági Habilitációs Bizottságban is a Doktori Tanácsban is töltött, illetve tölt be tisztségeket.

A Miskolci Egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájának tisztagja volt. Tizenkilenc főnél volt témavezetője doktoranduszoknak, akik közül tizenhárman szereztek abszolutóriumot, nyolcan tudományos fokozatot.

Kutatási területe az összehasonlító büntető eljárásjog, büntető igazságszolgáltatás hatékonysága, bizonyítási jog, európai büntetőjog, az Európai Unió pénzügyi érdekeinek büntetőjogi védelme.

Publikációs listáján szerepel, mint szakkönyvek szerzője, szakkönyvek társszerzője, szakcikkek, könyvfejezetek, szaktanulmányok sora, magyar, német és angol nyelven. Az összes tudományos közleményének és alkotásainak független idézettségi száma: majdnem száz. Angol és német nyelvtudását a tudományos közélet szervezésében is hasznosítja.

Számos jogi, tudományos és hivatásrendi testület tagja, így például a Magyar Rendészettudományi Társaság Elnökségének is tagja, a Magyar Jogász Egylet BAZ Megyei Szervezetében is ugyanilyen tisztséget tölt be, AIDP (Nemzetközi Büntetőjogi Társaság) tagja, és elnöke a Magyar Jogászok Európai Büntetőjogért Egyesületének. Ugyanígy aktív tagja a Magyar Tudományos Akadémia Miskolci Akadémiai Bizottságán belül működő Állam- és Jogtudományi Szakbizottságnak.

Aktív résztvevője a hazai, európai és Európán túli büntetőjogi konferenciáknak és – ezen felül a barátom.

Mindezt a fentebb hivatkozott törvénycikk megjelölt szakaszainak ismeretében – eredetileg kézírással – vettem papírra, az Úrnak 2019. évében, böjtmás hava 13. napján.
